

ספינות המשמר

את המוקשים והתכוננו לרדת למים. מקום עגינת ספינתנו היה בין שני "האובייקטים" שנועדו לפגיעה; הלאנצ'ים מזה והאסדות מזה. היה מרחק שווה של שחיה אליהם. באחת מאניות המעפילים העזובות חיכה אחד מאנשינו ובידיו משקה חריף ובגדים. למקרה של הסתבכות, כשלא תהיה אפ" שרות של נסיגה לספינת-הדייג.

פתאום, בטרם ניתן האות, הגיע בני קרביץ ומסר פתק ליוחאי. היתה זו הודעה כי לאנגלים "הסתנן" דבר הפעולה בנמל והם מחכים לאות. "אל תבצעו. לחזור מיד".

לאחר שיקולים החליט יוחאי, המפקד, לבטל את הפעולה. למרות כל הכנותיו ולחזור. קבוצה גדולה של אנשים, שתרד מהספינה בשעת העוצר — היתה מעוררת ודאי את חשדם של הבריטים. התחלקנו. איפוא, לשתי קבוצות. לקחנו סלים עם דגים ובהילוך מרושל ותמים. של דייגים השבים מעבודתם. יצאנו מהנמל.

הנסיון השני

כיוון שהחלט לבצע את הפעולה בכל תנאי. קבענו את מועדה למחרת. ושוב יצאנו מנווה-ים לחיפה וסומך לחצות הגענו לנמל. העוצר

הדבר היה בכפרואר 1947. אותו זמן נמ"צ אחי, יחד עם חברי משה ל, בקורס מ"מים. פתאום נקראנו על-ידי יוחאי, מפקד "החוליה" שלנו. לבוא מיד לחיפה. שוחררנו מהתרגילים ומיהרנו אליו. יוחאי הודיענו שצריך לצאת מיד לפעולות-תגובה נגד כלי-שיט בריטיים, שיום לפניכן עצרו את מעפילי הספינה "חיים אר" לחזורוב.

"נפגע בספינות-המשמר (בלאנצ'ים) שבנמל", — אמר יוחאי — "משום שהם כלי-המשחית היחידים שנוכל להגיע אליהם".

נותרו לנו שעות אחר-הצהרים לתרגול ולה-כנות. מיהרנו אל קיבוץ "מעפילים" שהיה הבסיס שלנו ומיד החילנו בנסיונות — בוריקת פצצות-עומק והפעלת חומר-נפץ במים עמוקים ורדודים, כדי ללמוד את מידת הזעזוע שלהם ופגיעתם שבזייהים (כלומר — בנו...), חיים זינגר, קצין החבלה ואלוף-ה"פאטנטים" שלנו, הרכיב מין "מוקש סינטטי", אותו צריך היה ל"הדביק לשדרת הלאנץ" — ולהפעילו.

עם חשכת הערב הופיעה ספינת הדייג של קיסריה. עלינו על הספינה בחופה של נווה-ים ואתנו "המיתקן" וחומר הנפץ הדרוש — ויצאנו לדרך. אנשי הספינה, חברי קיסריה, היו מוכנים לפעולה. הם לא ידעו את פרטי התכנית, אך נכונים היו להגיש לנו כל עזרה שת"ר. דרש. והיה ביחסם זה, משום עידוד נפשי רב, גם אם נמנעו, משום-מה, לדבר על הדבר בקול.

האנגלים התכוננו

הלילה אפל היה, חורפי. רוח מזרחית קרה הייתה גלים שקטים בים. נתקרבו לנמל חיפה. כרגיל מתנהלות בנמל עבודות-לילה. אך אותו לילה קידם אותנו שקט מתוח, זומם, שום עובי דה לא התנהלה. פטרולים של שוטרי-הוף הלפו כצללים. עגנו ליד הרציף של ספינות-הדייג. הש"ק המזור הפליא אותנו ולא ידענו פשרו. ערכנו

מלחמתם של שלטונות המנדט הבריטיים בתנועת ההעפלה והמאבק של נוחות הבסתון העבריים נגד ההסגר הימי — הפכו כבר לנחלת ההיסטוריה של העם העברי המתחדש בישראל.

דלים ביותר היו אז אמצעי הלחימה, ובמיוחד אמצעי הלחימה ב"ים. אך את מוקם הכלים פוסט לבבות עזים ונכונות עילאית להקרבה.

דוגמה אופיינית לעוז רוחם של הב"חורים בימים ההם, עשויה לשמש פעולת הפיצוץ של ספינות המשמר הבריטיות בלב נמל חיפה. סיפור המעשה מובא מפיו של אחד המשתתפים.

ברירה הנחתי את המוקשים על בליטת האסדה, צמודים לדופן והחילותי לחזור.

לחזור ויהי-מה

בינתיים התחזמתי. אולם פחותי אולו והלכו. הקור כבל את אברי ולא נתן לי אפשרות לש- חות. חשבתי לעלות ל"מעונה" שפגשתי בדרך וממנה לשחות לאחר מנוחה לאוניית מפעילים עובדי, ולהיחבא בתוכה. אך ידעתי שיוחאי מח- כה לי וה"העפרונות" מופעלים, ובכוא הפיצוץ ויוחאי ואנשיו אשר עמו עודם בנמל — ייתפשו ע"י הבריטים.

החלטתי לחזור ויהי-מה, ולהגיע המשכתי לש- חות בשארית כוחותי. כעבור זמן קצר ראיתי דמות גחונה מעל לדופן הספינה שלנו והבנתי שמפקדי ורעי מחכה לי. בכוחותי האחרונים הגע- תי לספינה.

יוחאי סיפר לי אח"כ ששמע את גניחותי מר- חוק. משכו אותי למעלה. רעדתי כולי ולא יכולתי לשלוט על אברי. שיפשו אותי במגבות, הושי- בוני על המוטור הרוחה, הרביצו בי. ניסיתי לשלוט על עצמי ולא יכולתי. חשתי שאכשיל את כולם. הציעו להוציאני מהנמל כחולה קדחת, אולם החשש להתגלות היה גדול. אזרתי את כל כוח רצוני — ולאט-לאט נרגעתי.

דייגים ערביים...

כעבור שעה קלה התלבשנו ויצאנו כדייגים בכיוון הנמל. עצר אותנו שוטר בריטי ושאל אם אין אנו יודעים שיש עוצר. ענינו בהלצה — לא. נכנסנו לטכסי ערבי שתפשנו ומיהרנו להדר- הכרמל. משם הסתלקנו בדרך הכרמל לרמת- השופט, אל ברצ'יק, האנגלים הודיעו למחרת שדייגים ערבים ביצעו פיצוץ באסדת-שמירה כנקמה על תפישת מבריחים!

בשעה שאני שחיתי בכיוון האסדות, שחה משה ל. ללאנץ' אחד, ניסה להצמיד מטען אל שדרתו — ולא הצליח. ללאנץ' שני הצליח להצ- מיד את המוקש ומיד חזר אל יוחאי (20 רגע ארכה שחייתו ושחייתי 45 רגעים).

האפסנאי של פלוגתנו נתן לנו 25 גרוש ויצאנו לחופש של יום-יומיים ואחר זה — חזרה לקורס.

היה עדיין בתוקפו והמשמרות מוגברים. ערכנו את החומר, קשרנו אותו לפקקים כדי שיצוף ולא ישקע במים, מרחנו את גופותינו ב"גריס", כתרים בפני הקור (היינו ערומים לגמרי), ועמד- נו לקפוץ למים, אל בין הגלים. נשבה רוח מזר- חית קרה, חותכת. משה ל. ירד ראשון לכיוון הלאנצ'ים ואני אחריו — לכיוון אסדות הנחיתה. את נמל חיפה הכרנו היטב. היתה בנו אמונה איתנה כי נצלית, ונסף על כך — היתה אמונה גדולה ביוחאי, המפקד שלנו, ביכולת התכ- נון שלו ובביקאותו. שום צל של פקפוק לא נראה על פניו, פל דיבור שיצא מפיו נאמר בבטחון, בחסכון אך בעידוד.

לפני הקפיצה למים אמר: "תחזור, אני צריך אותך". — לחץ את היד, טפח על הכתף וה"נתן" חיוך — אותו חיוך יוחאי, המיוחד לו — וקפצנו.

קור זוועות

הדבר הראשון שהרגשתי כשנכנסתי למים, היה קור זוועות. מעין שיתוק נשתלט על אברי, אך אמרתי: "אם משה יכול לרדת, גם אני יכול להמשיך!"

המרחק ביני לבין המטרה בקו ישר — 150 — 200 מטר. אבל אי-אפשר לשחות בקו ישר, כל איזור הרציף היה מואר. עשיתי עיקוף גדול, פנימה לתוך הנמל ועברתי בין סירות, מצופים, וכלי-שיט שונים, הייתי מוכרח להסתיר את ראשי ככל האפשר ולשחות בתנועות אטיות שלא להקים קצף. השחיה האיטית לא נתנה לי את האפשרות להתחמם. את "העפרונות" הפעלנו לפ- ני שירדנו למים (אחד ל-2 שעות ואחד ל-4 שעות).

הגעתי לאסדה מצדה האחורי. בכלי-השיט היה אור, אך לא הבחנתי בשום שמירה. הנחתי את שני המוקשים על בליטה, שהיתה בגובה פני המים, ואחר-כך ניסיתי להפריד בין שני המוק- שים שהיו קשורים בחבל. הקשר נתהדק במים ולא יכולתי להתירו. ניסיתי להתוך אותו באולר שהיה עמי, בכף-הסיידק ובמצבתים — ולא צלח בידי. ניסיתי להדק את המוקשים לאסדה אחת — ולא נדבקו. המגנטים היו מחושבים לכ- חות חומר מטויימת ולא יכלו להזזיק את הכובד הגדול של שני המוקשים "פוטנטיים". מאין

10241
התאחדות הפועלים

חבלת האנית הגירוש

בנמל חיפה, חתור ויצוא מהנמל אל עבר מפרץ "שמן" כשהסירה טעונה ועמוסה רשתות "אמ-באטן מרמור", סלי חכות, ומצופי דלעת לשם הסואה, וראשינו חבושים מצנפות-גרוב, נוסח דייגים ערבים.

צללית הגדולה של ה"אמפייר ריוול" נראתה היטב כשהיא עוגנת לבטח במפרץ הפתוח (סגור לה בפני התקפה בנמל) ומוקפת אניות-משחית מוארות ומאירות היטב.

לאחר חתירה של שעתיים ומחצה, עגנו מול ביהח"ר "שמן" בו חיכו לנו שאר מבצעי הפעולה. שעתיים נוספות עבדנו בקדחתנות באחד מחדרי מיבשל הסבון, עיסינו חומר-נפץ, אטמנו בדונג ובגומיות וערכנו את מוקשי-העלוקה, כשעל המ-לאכה מנצח חיים זינגר. ב-21.00 נמצאנו חותרים לעבר אנית-הגירוש.

ה"עפרונות" הכיבוש...

בצל ספינות-מפרש ערביות ותורכיות, המצ-פות לתורן להיכנס לנמל, העגנו את הסירה. נב-דק החגור, הופעלו המנגנונים ומשה ואיזו גלשו

עם התחלת גירוש המעפילים לקפריסין, הפכו אניות-הגירוש להיות ה"אובייקט" העיקרי. נית-נה פקודת-מבצע נגד אנית-הגירוש "אמפייר-רי-וול" (12.000 טונות, טיפוס "ליברטי").

כרגיל, ניתנה פקודת המבצע 48 שעות לפני הביצוע, ושוב הכנות טרופות ובהלת חיפוש אחר "עפרונות-השהיה". לשמחתנו, הכל נסדר לפי התכנית.

בסירת-דייג קטנה

בערב הפעולה נמצאנו, ראובן ה. ואני, כשאנו חותרים בסירת-דייג שהחמנוה מקיבוץ עין-הים

אניות הגירוש של הבריטים, אשר עסקו בהעברת המעפילים לקפריסין, שימשו ביי-מים ההם מטרה לפעולות אנשי הים של הישוב העברי.
להלן, תיאור אחד המשתתפים בפעולת חבלת באנית הגירוש "אמפייר ריוול", שבוצעה בנמל חיפה.

גדולה וארוכה הקפטן את האניה, חלוף ועבור על-פני אניית-המשחית אשר פצצות העומק שלהן זיעזעו את קרקעית סירתנו, והתקרבתו אל אניית-הגירוש מצד ירכתיה מצפון, כדי שהשחינים לא ישחו בין האניה ובין אורות חיפה. על-פני חלקת המים המוארת, אלא ינעו מכיוון הים הפתוח. מכיוון האפלה, הפעם לא טעית באימדת המרחק והורדנו את העוגן במרחק של 100 מ' מהאניה. כמו-כן נמצאה הסירה על קו מדוייק בין ירכתי האניה ובין האורות של בריכת-הנפט בקרית-חיים, לשם התמצאות בדרך הנסיגה.

שוב ירדו משה ואיוי למים כשעל ראשיהם מיתקן-הסוואה העשוי רשת חוטי-ברזל שזורה בפסי בד ירוקים כהים, לשבירת קווי צורת הגולגולת, ומוקשיהם מהדוקים ברצועות.

במחצית דרכם אל האניה נשבר אחד המגננו-נים של איזי והוא מיהר להיפטר מן המוקש. אולם

לתוך האפלה, כעבור 5 דקות טיפס ועלה משה אלה סירה כשהוא נואק ומגדף: "מוקש-העל-קה" שלו, נשמת והחליק אל קרקע הים אגב שחיתו. ("מוקש-העלוקה" שלנו היו נושנים ופי-סות-המגננט שלהם, תש כוחן).

איוי חזר באפיסת כוחות לאחר שעתיים. מס-הבר, שטעיית באומדת המרחק של סירתנו מן האניה והיה עליו לשהות כ-800 מ' במקום 200 כפי שהערכת. את המוקש הצמיד כהלכה, אולם בשובו התקשה למצוא את הסירה והיה שוחה והולך שהורס-חזר עד שמצאה.

בהגיענו לחוף, השקענו את הסירה על-ידי הבקעת קרקעיתה והנחת משקלות, ובמונית ער-בית מיהרנו להדר-הכרמל להשקיף משם על תו-צאות הפעולה.

שום דבר לא התרחש. האניה עגנה לבטח ובאין מחריד, ה"עפרונות" אכולי ה"סליקים" הכזיבו!

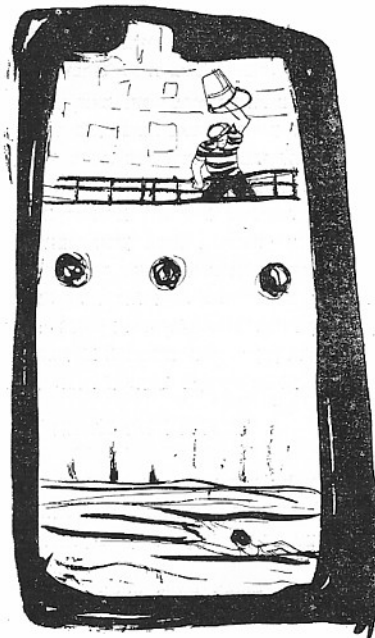
קטטה עם דייגים ערביים

למחרת, כעבור 24 שעות, שוב היו חיים ויגבר, משה ואיוי מעסים חומר ומתיכים דונג, וראובן ואני חותרים בסירת-דייגים, לעבר בית-החרושת "שמך" (הפעם בסירת "גורדוניה-מעפילים"). ה"חלטה היתה נחושה, לטבע ויהימה!

כשעה 20.30, תוך עריכת המגננונים באחו הדר הסבון של "שמך" נשמעו זעקות מכיוון החוף. ראובן ה" שנשאר לשמור על הסירה, נסתבך בק-טטה עם דייגים ערביים שפקדו עליו לעזוב מיד את שטח מחייתם. כשהגענו למקום התגרה "שיכ-ענ" בכמה סטירות-לחי את הדייגים ש"יתנד-פר" מיד, והללו אמנם עשו כן, אולם קטטה זו אילצתנו לחסל את ההכנות בחטף ולצאת מיד לפ-זילה. הסתבר אחר-כך שאחד הדייגים הטריה עצמו וטילפן למשטרת-החופים בנמל והודיע על המקרה, אך למולנו השוטר התורני שהיה מנומנם "תווי קמעה, בירך את המודיע באחת מאותן הברכות השגורות על-פיהם של בני-דודינו, והמ-יד בתנומתו, דבר שעלה לו אחר-כך במאטר.

שוב יצאו הבחורים

ב-21.00 נמצאנו שוב בדרכנו אל האמפייר "היל". הפעם למדתי משיגאותי אמש ובקשת

"מיד נשמעו זעקות-שבר וריצות זובהלות על הסיפון, המלח נטל דלי ריק..."

למרות תקלה זו המשיך בחשייתו לצדו של משה. השניים הצליחו להגיע בהסתר אל האניה ומיהרו להסתיר בצל קימור הירכתיים. בנסותם להתקדם ולהגיע למקום חדר-הדודים של האניה, נכנסו לאור גדול, ובליתי-ברירה הצמידו את המוקש בירכתי האניה במקום להצמידו אל חדר מכונת ההגה. לאחר שגירדו במגרדה את "זקן" העשבים, הצמחים והירוקת המעובה שצמחו על כרסה.

מלח שיכור מזעיק עזרה

בצאתם מתחת לירכתיים אל שטח המים המיו-אר, איתרע מזלם ומלח שיכור ומתנדנד נתקרב אל מעקה האוניה והחל מקיא את סביאתו, ובש-עה שהוא תר אחרי קיאו הצף על המים, גילה את שני הראשים.

מיד נשמעו זעקות-שבר וריצות מבוהלות על הסיפון, המלח נטל דלי ריק שנודמן לידו וניסה להטיחו בראשו של משה, שהתחמק בצלילה. משה ואיזי חמקו מקרבת האניה, אגב צלילות ושינוי כיוון. בינתיים הבחינו מלחי האניה בסירה המחכה ופתחו עליה באש מרוכזת.

ידעתי שאם נזוז ממקומנו עלולים משה ואיזי להישאר ביים הפתוח באפיסת-כוחות, או שייאספו על-ידי סירות המשטרה. החלטתי לחכות במצב לא נוח ביותר, כשכדורים משפשים את דפנות הסירה ומתזיזים נתזיזים מסביבנו.

הראשון הגיע משה, ב"קראול" חזק, ובאפס נשימה. לאחר שאספנו אותו אל הסירה, לא ידע מאומה על אודות איזי. לשאלתי "היכן איזי?" ענה: "בשאר!" איזי הגיע לאחר כמה דקות בדרך ארוכה, לשם התחמקות. הרמת העוגן ארכה שניות מספר והחילונו לחתור בעמידה ובכל הכוח.

הבריחה מספינות המשמר

ראיתי שהאוניה מאותתת לנמל, לכיוון מעגן-ספינות-המשמר. הבינותי, כי הנה מתחיל המירוץ הגורלי בין מנועי "ג'אם" ובין המשוטים הער-ביים שלנו. החלטתי לנקוט שיטת הטעיה, ותחת לחתור דרומה לכיוון חוף "שמך", חתרנו מן האניה והל-אה מזרחה, לכיוון קרית-חיים. ספינת-המשמר לא איתרה לצאת, בכל כוח

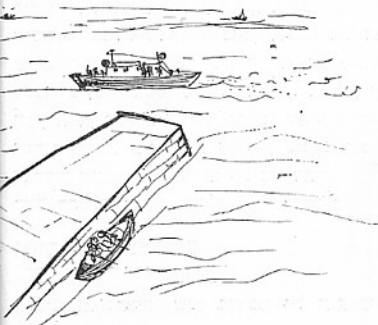
מנועיה הגיעה במהירות אל אנית-הגירוש לשם קבלת ידיעות. לאחר שניות מספר ראינו את חרטומה מקציף בעקבותינו.

באותו רגע הפנינו את הסירה בזווית חדה אחר-רנית והחילונו להימלט בכיוון חוף "שמך". נאלצ-תי לגייס לחתירה פראית זו גם את איזי ומשה שהיו מוטלים על קרקע הסירה יגע-יכוח, והמ-שכנו בתנועתנו כשאנו חותרים שניים בכל משוט. ספינת המשמר לא הבחינה בשינוי הכיוון, והמשיכה במהירות לכיוון קרית-חיים. משהגיעה לחוף הקריות, בלשה היטב בורקוריה, עמדה על מעשה התרמית ומיהרה בעקבותינו.

משנתקצר המרחק בין הרודפים לבינינו, גב-רה התאמצותנו. כשנתרו כ-300 מטר עד החוף, שוב החלטתי לשנות את כיוון החתירה ולהיצמד אל שובר-הגלים הקטן של חברת החשמל. כשהגע-נו אל הקיר היה המרחק בינינו לבין ספינת-המשטרה מאה מטרים בלבד. הספינה נעצרה ובלשה בורקוריה לעברנו. נצמדנו על הקרקעית, מגובבים אחד על השני, עד שאלומת האור חלפה ועברה מאתנו והלאה. צבע הסירה הלבן התמזג כראוי בצבע האבנים של שובר הגלים. נשמנו לרווחה. מחוסר זמן להשקיעה, הוצאנו את הסירה לחוף ותמכנו אותה, מעשה-דייגים, בתקוה קלו-שה שלא תעורר השדות.

למחרת בבוקר נראתה אנית-הגירוש נוטה על צדה כשהמים פורצים אליה דרך חור בן שלושה מטרים מרובעים.

החלטתי לשנות את כיוון החתירה ולהיצמד אל שובר-הגלים הקטן של חברת החשמל...

"אושן" לא נאלה!

תחילה יצאנו יוסף (רומנובסקי) ואנוכי. נמנענו מלכת בשבילים והלכנו לפי הכוכבים. טעות היתה בידך לחשוב, כי מרגע שנגיע לגב-עם עם הבית, תיגלה העיר, כולה שטוחה לרגלינו, ומשם נלך ב"מישור הרחב". השטח מכוסה מטעים רחבים. עברנו גדרות בלי-סוף והקפנו מטעים עצומים. דרכנו מלאה חתחתים ומה-מורות. הגענו למקום אזור-הצות.

יוסף התקשה לזהות את מקום שלוש הגבעות, אבל לאחר שעה של התרוצצות עלה הדבר בדינו, את ה"סליק" גילינו. ירדנו המימה ולא מצאנו כלום, חוץ מקור זורעות.

ב-02.30 הלכנו לבית הידיד. הוא קידם את פנינו בזעף ופחד: "אתם עושים יותר מדי קני-צים!"

כיוון ששמעתי כך, פתחתי ואמרתי לו: "תן לנו רק שתי שמיכות וקצת אוכל ואנו נסתתר ב"פרדס".

נתן לנו שקים ואוכל והסתתרנו בפרדס. רבצנו שם כל היום.

עם השיכה יצאנו ובי-19.30 הגענו לגדר המ-הנה. חשבנו שחילוף המשמרות ב-20.00 והח-לטנו להתגנב מיד. ברגע ששכבנו בין שתי הג-דרות שמענו פתאום צעדים בקרבתנו. קפאנו במקום וכפות רגלינו נוגעות כמעט בגדר החי-נית. עברו הלון-ושוב ליד הגדר, אך לא הר-ישו כלל. נכנסנו וקיבלתי מיואש את הוראותיך.

הלקח החשוב שלמדנו מיציאה זו: יש הכרח להעמיד תצפיות במשך כמה ליי-

אחת הפעולות הנועות שבוצעו במסגרת המאבק על זכות ההעפלה היתה החבלה באונית-הגירוש "אושן". היתה זו הפעולה הרצינית הראשונה שבוצעה נגד הצי הבריטי מחוץ לחופי הארץ — "אושן" נפגעה ע"י איש חולית החבלה שעה בעגנה באחד מנמלי קפריסין. על מנת לשמור את רוח הדברים ולה-ביא את תחושת הבחורים כפי שחשו אותה אז, הרינו מביאים את תיאור הפעולה כפי שנכתב ע"י מבצעה במכתב שנשלח אל מפקדו באפריל 1947. על מנת שהדברים יובנו, ראוי לזכור, כי המשתתפים בפעולה הם בחורים שנש-חו לקפריסין מן הארץ ומצאו מקלט וטעד בתוך אחד מן המחנות בהם החזיקו השלטונות הבריטיים את המעפילים.

לות, כיוון שהאינפורמציה על השמירה אינה נכונה.

● בשעת היציאה והכניסה יש להעמיד הבטחות ואין לסמוך על ניסים.

● עלינו לחפש דרך קצרה יותר להגיע למקום ה"סליק".

את שלושת הדברים השגנו: 1) לאחר תצפיות קבענו את לוח-השעות המתאים לנו ביותר;

2) ההבטחות שהעמדנו הצילו לא פעם את המצב;

3) דרך קצרה מאוד למקום; רק 20 רגע נסיעה במכונית.

(1) בית של "גוי", שאוכל לגור בו כמה ימים וישמש לי בסיס-יציאה בלילות.

(2) רכישת סירה קטנה בפמגוסטה לצרכי "הברחת העובדים". הבטיח לעזור לי.

חזרתי למקום-המפגש ב-20.02. אותו רגע הגי-עו השניים עם המזוודה. חזרנו במכונית למחנה בחסותו של ערפל כבד.

למחרת ישבנו שלושתנו ולשנו את חומר-הנפץ וארזנו והכינונו הכל לעת-מצוא. בערב שכבנו "הרוגים" עד כדי כך, שהקאתי את המרה.

ה"נערה" מופיעה באופן

הידיד הודיע שיש לו דירה בשבילי וסירה יכול הוא להשיג רק בלרנקה. הצעתי לו לרכוש אותה ולהעבירה על שם של ידיג או שומר מהימן בפמגוסטה ולקשר אותי עמו.

"מן הון להון" צץ בלבי רעיון לשכור בפמי גוסטה סירה, מאחד הדייגים, לצרכי הענין. דיברתי עם "הנערה" (חברת-פלמ"ח שנמצאה בשליחות — המלבה"ו) שתשכנע את אחד מעובדי די המוסדות, שהיא עובדת אתם — לצאת אתה לשוט בסירה לאור-הירח, לשם "כיוף" כביכול. היא הצליחה "לשכנע" אחד כזה והם יצאו לחוף, מצאי מקום ששוכרים בו סירות ואף שטו כחצי שעה "לאור הירח".

למחרת הוצאתי אל מחוץ-למחנה חליפה מהור דרת בשבילי, והזמנתי את המכונית. ב-18.30 יצאתי יהודי, דיוקא ברגע שהייתי תקוע בחצי גופי מעבר לגדר החיצונית נשמעה קריאת ה-הבטחה "אלתר"! וחלתי אחורנית (הבגדים נא-חזו בתיל) ושככתי בין שתי הגדרות דמום וש-קט כעשב. אך לא אירע דבר. כעבור שעה קלה הודחלתי החוצה. הגעתי למכונית והחלפתי את בגדי. באנו העירה למלון, הזמנתי את "הנערה" וירדנו הימה כווג נאהבים; שכרנו סירה מתאימה לעניננו — קטנה, מהירה ובעלת ירכתיים ח-תוכות.

התנהגתי כ"לורד" ושילמתי ביד-רחבה. אמר-תי לבעל הסירה כי ייתכן ומחר אבוא שוב, והוא שמח שמחה גדולה. סירתה את סביבת הנמל סויר יסודי. חזרנו, קבעתי עם נהג המכונית שיח-כה לי משעה 23.00. הוא מצויין לעבודה: שקט

הבעיה העיקרית היתה: איך להשיג סירה. התכוננתי לצאת "שחור", — כלומר, ללא תעודות בכיסי — לסייר את החוף ולבדוק אם ישנה אפשרות ל"סחוב" סירה או להתקשר עם ידיג ולשכור ממנו כלי-שיט. בינתיים שמעתי על-אודות הנהג "שלנו", כלומר, אותו בחור קפרי-סאי העוזר לנו במלאכה, והחלטתי לנסות להיעזר בו. ואמנם, נענה לנו הבחור והסכים להובילנו לחוף במכונית שלו.

קבענו את מועד הפגישה ומקום ההמתנה וחי-ורנו למחנה. הצטיינו באוכל, "מנת ברזל", מצבטות (פלאירים) מזוודה ומפת-העיר. יצאנו שלושה: "גנדי", יוסף ואני. הגענו למקום המ-סומן בכביש. חיכינו שעתים וחצי והנה — "אין טבה ואין פשטידה". בבושת פנים חזרנו למחנה. למחרת התברר, שזה היה באשמת המקשר שלא הבין אותי כהלכה.

חזרנו ויצאנו שלושתנו. הפעם חיכה לנו הנהג עם המכונית (השעה 23.20). מיד יצאנו לדרך והגענו עד למרחק של 15 רגע הליכה מהמקום בו קבענו את "נקודת ההיערכות". "גנדי" ויוסף ירדו עם המזודה ואני נסעתי ללרנקה, להיפגש עם ידיד אחר, שעמד אתנו בקשרים, ולהיעזר בו בעניננו.

נתברר לי שזה ענין קשה למדי: אין לידידנו קשרים בפמגוסטה. בשעה מאוחרת הגעתי למלוננו של אותו ידיד. ניסיתי להשיג אצלו שני דברים:

נגשתי עם ה"נערה" לשכור סירה...

גש. עד אז טרם נמצא המוטור, כלומר — הת-
 בזבזה שעה לריק. מקץ רבע שעה נתגלה. פחיות
 הדלק והרזרבה נתרוקנו. הפקקים נרקבו בחלקם
 ואיבדו מכושרם. המגנטים נחלשו במידה רבה,
 ערכנו הכל מחדש. בזבזתי זמן כדי ללמוד את
 השימוש בהגורת-ההצלה של גומי, כיוון שהינו
 צריכים לקחת אחת בשביל הבחורה.

ב-24.00 סימינו והטמנו את שארית המכשיר-
 רים והציוד. את הסירה העלינו קצת אל החוף
 וישבה עליה הבחורה כהבטחה. יואש היה היחידי
 שהביץ קצת במוטור וקיווה שיהיה בסדר. יצא-
 נו. אני חתרתי. כנראה שהמוטור היה מלוכלך
 מאוד ונוסף לזאת לא ראה יואש שמיכל הדלק
 היה כמעט ריק. חבל היה לנו להשליכו וחזרנו
 להטמינו. זה גול שעה נוספת. אם-כן, המוטור
 ביזבז לנו שעותיים שעשויות היו לשנות את
 פני המשך הפעולה.

„אושן“ היתה הדרומית

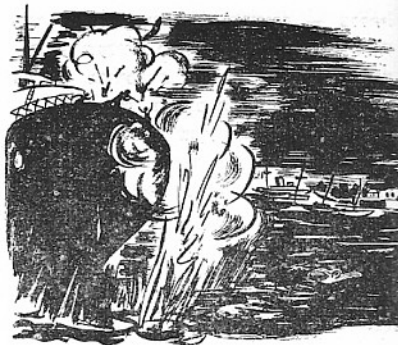
„אושן“ היתה הדרומית ביותר ומוארת מאוד.
 צפונה ממנה עגנה ה„אימפריאל“ והיא פחות
 מוארת. ועוד צפונה המשחיתה וכולה — אור-
 יקרות.

השיקול היה: לראשונה אנש אני ואחזור. נח-
 תור לשניה ויגש יוסף. נחזור לשלישית ונרד
 שנינו משני צידיה. כיוון שהשעה מאוחרת הח-
 לטתי לותר על החזרת הסירה וכמרו-כן החלטנו
 שלא נשוב בטכסי (הנהג קיבל הוראה לחכות
 עד 05.00). התכוונתי שנסיים בצפונית ביותר,
 לחתור צפונה מהמחנה. שם לרדת, להעלות את
 הסירה למחנה. דבר זה הביא אותי להתחיל בפ-
 עולה מדרום לצפון ולא להתחיל בעיקר. הגענו
 ממזרח „לאושן“. הרוח היתה צפונית-מערבית
 והרימה גלים מנגד. הירח כמעט מלא, במערב.

לגימה של רום... שלום!

כשאמדנו את המרחק ב-300 מ', לגמתי „לגי-
 מה בריאה של רום“, כמו שכתוב בספר, אמרתי
 שלום וירדתי.

השעה היתה 02.00. היראות אחרונות שנתתי:
 לחכות בקו אחד עם שדרת-האניה. במקרה שה-
 „עסק“ יתפוצץ אתי, או יפתחו עלי באש —
 להסתלק מיד ולא לחכות לי.

מן האוניה פתחו באש יריות ומיד לאחר מכן
 נשמעו התפוצצויות של פצצות העומק.

ומציית. במכונית החלפתי שוב את בגדי (ה„ממ-
 זר החובב“ הזה, הנהג, לא יכול היה להתאפק
 מצחוק שאני פושט בגדי לעיני בחורה). חזרתי
 למחנה ב-24.00. ההבטחה היתה מצויינת.

החלטנו לצאת ל„גיזב“

למחרת (1.4.1947) הגיעו שתי אניות-גירוש
 והמשחיתה. החלטנו לצאת ל„גיזב“. באיתו ערב
 עמדו להגיע אנשינו מהארץ. רצינו לבקש שתד-
 חו בואם. אבל רצינו לבקש שתשלחו „עפרונות“
 לזמן ארוך יותר (4 שעות). החלטנו ש„גנדי“
 ומנ. ייצאו לקדם את פני החברים יוסף, יואש
 ואני — ל„גיזב“. הצטיידנו ב„מנת ברזל“, בק-
 בוק „רום“, חוטים וטבעת-ברזל לסידור ה„ס-
 ליק“ בסירה ועוד פרטים קטנים.
 יצאנו. ושוב, ברגע שאני תקוע באמצע הגדר
 החיצונית, קריאה „אלתר!“ (אות אזהרה —
 המבלה ד). עברנו ממש מתחת לאפם של הוקי-
 פים ובאור ירח מלא. זו היתה הפעם החמישית
 שאני יוצא.

המכונית חיכתה והובילה אותנו למקום. יוסף
 ויואש הלכו בהוראה להתחיל בחיפוש המוטור
 (שהטמנו בחוף), ואני והנערה — לשכור סירה.
 אמרתי לבעל הסירה: „חכה לנו. הלילה אני
 רוצה „לבלות“ עד שעה מאוחרת ויתכן ואשוב
 רק בשלוש לפנות בוקר.“ דחפתי לידו לירה של-
 מה, והוא „השתכנע“ מיד.

נחלצתי מתוך ה„דג מלוח“ המחניק את צוארי
 ההתחלתי חותר. ב-21.15 הגעתי למקום-המיפ-

ההתקדמות נגד הגלים היתה קשה. נתברר שטעינו טעות גסה בהערכת המרחק. לדעתי היו לפחות 800 מ' כיוון ששחיתי למעלה מ-45 דקות. בינתיים נרגע הים לגמרי וכשהתקרבתי לכלי לא היה כבר כל קמט מים להסתיר את ראשי בחיקו — כבר בדרך החלטתי לוותר על ה"אימפריאל" ולגשת מיד אחרי "אישן" למש-חיתה.

הקור היה רב, זו תקופת האביב (הקרה ביותר) ובשעות שלפני בוקר! הגעתי עייף למדי. אך מרגע שנכנסתי מתחת לירכתיים הגבוהות והמצי-לות, הרגשתי את עצמי "בבית". מימין לה עמדה צמודה אסדת-פלישה. ניגשתי מימין כ-15 מטר מהירכתיים בין האור והצל. המגדרת שבידי הוכיחה את עצמה מיד. במהירות וביסודיות ניקיתי את ה"זקן" השורט (עשביים צמודים לא-ניה). המצוף החזיק בקושי את ה"עלוקה". יכול-תי, אפוא, להשקיעה מתחת למים כדי לנתק את המצוף (ליתר בטחון שלא ישמט). ואמנם, לאחר שהדבקתי והתחלתי עוסק ב"עפרונות", נשמט העסק ממקומו והמצוף הציל את המצב (המגנטים נחלשו).

האנגלים פותחים באש

גרדתי עוד והדבקתי שוב, לחצתי את ה"עפ-רונות", ב"פלאיר" בהירות וסגרת את ה"כובי-עים". זה היה בערך 100 ס"מ מתחת לקו המים. בגלל הקור והעייפות לא יכולתי לרדת נמוך

יותר, אך משגברה סביב החשיכה — צללתי ברגע שעליתי מהמים בקרבת האניה, החלו צועקים מהירכתיים. המשכתי לשחות בשקט והנה פתחו באש. כדורים נפלו כחצי מטר ממני. אמרתי בלבי, מכיוון שכך, נוח לי שאהיה שרוי מתחת למים ולא אהיה מטרה לחיצייהם. מיד צללתי שנית מתחת למים, ובצלילות זיגוג הת-רחקתי מזרחה.

כשהייתי במרחק של 70 מטר נזרקה פצצת-העומק הראשונה. זה גרם לזעזוע חזק בגוף, אבל אין לדבר כל ערך. אחריה החל "חמאל" של פצצות. אדים קלים רחפו עליפני המים (וזהי תקופת הערפילים באי) והראות היתה לקויה. לאחר ששחיתי כחצי שעה, צעקתי לחברים. כפי שהתברר אחרי-כך, נשאה הרוח את קולי אליהם, אבל את קריאותיהם לא שמעתי (חשבתני, שאולי לא שמעו את היריות). הבינותי שנהגו לפי ההוראה ונסת לקו. ברכתים בלבבי על כך והתחלתי שוחה דרומית-מערבית לאורות ה-דרומיים ביותר של העיר. כוונתי היתה להגיע לפני אור היום ולהסתתר באיזור הגבעות עד הלילה ואז לחדור למחנה.

הקור היה נורא והרגשתי שכוחתי הולכים וכלים. ברך אחת לא היתה בסדר והחלה פתאום חורקת, ויכולתי לשחות רק עם רגל אחת. הקור גרם להתכווצות שרירים והיה קשה. השחר עלה ואני בים. פיקפקתי אם אוכה להגיע. הגעתי לא בכוח הרצון אלא בכוח האינסטינקט של חיה שאינה רוצה למות. הייתי כ-5 שעות במים.